

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ



248354



การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรบเรื่องนักเขียนน้อย
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี

วรรณเพ็ญ น้อยอ่าง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ปีการศึกษา 2553

๖๐๐๒๕๓๔๓๘

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ



การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเรื่องนักเขียนน้อย
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี



วรรณเพ็ญ น้อยอ่าง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ปีการศึกษา 2553
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเรื่องนักเขียนน้อยสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิไล ทองแผ่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ยุพา ยิ้มพงษ์
ชื่อนักศึกษา	วรรณเพ็ญ น้อยอ่าง
สาขาวิชา	หลักสูตรและการสอน
ปีการศึกษา	2553

บทคัดย่อ

248354

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายในการวิจัยเพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับทักษะเขียนภาษาไทย ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 2) พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่องนักเขียนน้อย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 3) ทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม 4) ประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรม นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนพระพุทธบาทกลุ่ม 1 อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี จำนวน 10 โรงเรียน โรงเรียนละ 3 คน รวม 30 คน ใช้การสุ่มแบบอาสาสมัคร (volunteer sampling) โดยคัดเลือกจากนักเรียนที่มีความสนใจและอาสาสมัครเข้ารับการอบรม 3 คนแรกของแต่ละโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ หลักสูตรฝึกอบรม แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม แบบวัดทักษะการเขียน มีค่าความเชื่อมั่น 0.821 และ แบบวัดเจตคติต่อหลักสูตรฝึกอบรม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) วิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) และ การทดสอบที (t – test)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ผลศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมดเห็นด้วยในการนำสาระการเขียนมาจัดเป็นหลักสูตรฝึกอบรม โดยให้เหตุผลพอสรุปได้ว่ากิจกรรมในการฝึกอบรมควรหลากหลาย เพื่อให้นักเรียนจะได้ไม่เบื่อหน่าย ควรส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการเขียนให้มากที่สุด ควรติดตามผลงานด้านการเขียนของนักเรียนหลังจากการฝึกอบรม และมีการจัดฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง มีเอกสารหนังสือ ตัวอย่างงานเขียนที่ดีไว้ให้นักเรียนค้นคว้าหาประสบการณ์ และให้ผู้เข้าอบรมมีความสุข ส่วนความต้องการและขอข่ายเนื้อหาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเรื่องนักเขียนน้อยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ได้ผลดังนี้ ความต้องการ การเรียนรู้ในการฝึกอบรม พบว่า นักเรียนทั้งหมด มีความต้องการที่จะเรียนรู้ และเข้ารับการฝึกอบรม เรื่องนักเขียนน้อย โดยให้เหตุผลดังนี้ 1) อยากมีความรู้ภาษาไทยให้มากขึ้น

2) จะได้เรียนรู้การเขียนภาษาไทยมากขึ้น 3) อยากได้ประสบการณ์นอกห้องเรียน 4) ทำให้เข้าใจภาษาไทยมากขึ้นมีความรู้มากกว่าเดิม 5) อยากได้ความรู้และประสบการณ์ 6) อยากได้ความรู้เรื่องที่ไม่เคยเรียน 7) จะได้เรียนรู้เรื่องการอ่านและเขียน และพัฒนาตนเองให้ดีขึ้น

2. ผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม หลักสูตรประกอบด้วย ความนำ หลักการ จุดมุ่งหมาย ผู้เข้ารับการอบรม เนื้อหาสาระ กิจกรรมในการฝึกอบรม เวลาในการฝึกอบรม สื่อ อุปกรณ์และ การวัดและประเมินผล มีแผนการจัดกิจกรรมฝึกอบรม 4 แผน และผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าหลักสูตรฝึกอบรมมีความเหมาะสมทุกองค์ประกอบ

3. ผลการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนพระพุทธรบาทกลุ่ม 1 อำเภอพระพุทธรบาท จังหวัดสระบุรี จำนวน 10 โรงเรียน โรงเรียนละ 3 คน รวม 30 คน พบว่า นักเรียนให้ความสนใจและตั้งใจปฏิบัติกิจกรรมเป็นอย่างดีทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจ และสนุกในการร่วมกิจกรรม

4. ผลการประเมินผล และปรับปรุงหลักสูตร

4.1 ผลการประเมินหลักสูตร พบว่า หลังการใช้หลักสูตรนักเรียนมีทักษะการเขียนสูงกว่าก่อนใช้หลักสูตร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ เจตคติของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมเรื่องนักเขียนน้อย ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

4.2 ผลการปรับปรุงหลักสูตร พบว่า ได้เพิ่มเวลาในการจัดการฝึกอบรมในภาคปฏิบัติจาก 11 ชั่วโมง เป็น 12 ชั่วโมง โดยเพิ่มเวลาในเรื่องของการเขียนไม่ยากอย่างที่คิด และท่องโลกจินตนาการสู่งานเขียน เรื่องละ 30 นาที

Thesis Title Development of Training Curriculum Entitled
 Junior Writers' for Prathomsuksa 6 Students

Thesis Advisors Asst. Prof. Dr. Wilai Thongpae
 Asst. Prof. Yupa Yimphong

Name Wanpen Noi-ang

Concentration Curriculum and Instruction

Academic Year 2010

ABSTRACT

248354

The purposes of this research were to 1) study basic information about a Thai writing skill of Prathomsuksa 6 students, 2) develop a training curriculum entitled 'Junior Writers' for Prathomsuksa 6 students, 3) trial the training curriculum, 4) evaluate and improve the training curriculum. The sample was 30 Prathomsuksa 6 students from 10 schools in the first group of Phra Putthabat Schools, Phra Putthabat District, Saraburi Province during the second semester of academic year 2010. The students were volunteers of the first three students from each school. The instruments used in this research were the training curriculum, an interview, a questionnaire, a writing skill measuring form to a reliability of 0.821 and an attitude test towards the training curriculum. The data were analyzed in terms of percentage, mean, standard deviation, content analysis and t-test.

The findings showed that:

1. from studying basic information, interviewees agreed with having the training curriculum. They had an opinion that the training should consisted of various activities so that students would not get bored. The training should support students to practice writing most. Students' writing projects should be followed up. There should be continuous training, documents, examples of good writing project. The students should be happy. The content analysis showed that students had a need to study this training with these following reasons: 1) they would like to know more about Thai, 2) they will learn more about Thai, 3) they would like to have experiences about a classroom, 4) they are able to understand Thai more, 5) they would like to have knowledge and experience, 6) they would like to know new knowledge and 7) they will learn about reading and writing and that they can improve themselves.

2. the development showed that the training curriculum consisted of introduction, principles, objectives, trainees, content, training activities, training period, media and equipment, and measurement and evaluation. There were 4 lesson plans. The experts agreed that the training curriculum was suitable.

3. trialing the training curriculum showed that the students had an interest and paid attention in the activities so they had knowledge, understanding and fun in attending the activities.

4. the evaluation and improvement showed that

4.1 after using the training curriculum, the students had better writing skill at a significance level of .01 and their attitude towards the training curriculum was at the highest level.

4.2 the improvement showed that practical part should be increased from 11 hours to 12 hours. This was equally increased in the topics of 'Writing is not difficult as You Think' and 'Exploring Fantasy World of Writing'.

ประกาศคุณูปการ

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเรื่องนักเขียนน้อยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี สำเร็จลงได้ด้วยดีจากความกรุณาของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิไล ทองแผ่ ประธานควบคุมวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ยูพา ยิ้มพงษ์ กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร. ปราโมทย์ จันทรเรือง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทศนีย์ กระจ่างอินทร์ และ ดร. สุพจน์ เกิดสุวรรณ ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ขอขอบคุณผู้อำนวยการโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนพระพุทธบาท กลุ่ม 1 ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ครูสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและผู้เชี่ยวชาญวิชาภาษาไทย ศึกษาพิเศษสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนพระพุทธบาทกลุ่ม 1 อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยขอขอบคุณ ดร.เนติ เฉลยวาเรศ ประธานสอบวิทยานิพนธ์ และดร.สุพจน์ เกิดสุวรรณ ผู้ทรงคุณวุฒิ

วรรณเพ็ญ น้อยอ่าง

สารบัญ

	หน้า
หน้าอำนวยการ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
ประกาศคุณูปการ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฎ
สารบัญภาพ	ฏ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	5
ความสำคัญของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
สมมติฐานการวิจัย.....	10
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
หลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม.....	12
ความหมายของหลักสูตร.....	12
ความสำคัญของหลักสูตร.....	13
องค์ประกอบของหลักสูตร.....	14
ลักษณะของหลักสูตรที่ดี.....	15
กระบวนการพัฒนาหลักสูตร.....	17
การประเมินหลักสูตร.....	21
ความหมายของการฝึกอบรม.....	25
วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม.....	26
ประเภทของการฝึกอบรม.....	27

	หน้า
บทที่ 2 (ต่อ)	
เทคนิคการฝึกอบรม.....	29
กระบวนการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม.....	32
ประโยชน์ของการฝึกอบรม.....	34
สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตาม หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.....	35
ทักษะการเขียน.....	43
ความหมายของการเขียน.....	43
ความสำคัญของการเขียน.....	44
จุดมุ่งหมายในการเขียน.....	44
องค์ประกอบของการเขียน.....	47
หลักการเขียน.....	50
กระบวนการเขียน.....	53
โวหารในการเขียน.....	55
ประโยชน์ของการเขียน.....	57
การประเมินทักษะการเขียน.....	58
นักเขียนน้อย.....	60
คุณสมบัติของนักเขียน.....	60
แนวปฏิบัติสำหรับนักเขียน.....	61
ลักษณะงานเขียนที่ดี.....	62
เจตคติต่อหลักสูตรฝึกอบรม.....	64
ความหมายของเจตคติต่อหลักสูตรฝึกอบรม.....	64
ลักษณะที่สำคัญของเจตคติ.....	64
องค์ประกอบของเจตคติ.....	66
ประโยชน์ของเจตคติ.....	67
การวัดเจตคติ.....	67
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	70
งานวิจัยในประเทศ.....	70
งานวิจัยต่างประเทศ.....	76
บทที่ 3	
วิธีดำเนินการวิจัย.....	79
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	79

	หน้า
บทที่ 3 (ต่อ)	
แบบแผนทดลอง.....	79
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในการเก็บข้อมูล.....	80
ขั้นตอนการสร้างและการหาคคุณภาพเครื่องมือ.....	80
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	85
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	87
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	88
บทที่ 4	
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	91
ขั้นตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน.....	91
ขั้นตอนที่ 2 ผลการพัฒนาหลักสูตร.....	99
ขั้นตอนที่ 3 ผลการทดลองใช้หลักสูตร.....	104
ขั้นตอนที่ 4 ผลการประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร.....	108
บทที่ 5	
สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	113
ความมุ่งหมายในการวิจัย.....	113
วิธีดำเนินการวิจัย.....	113
สรุปผลการวิจัย.....	116
อภิปรายผล.....	118
ข้อเสนอแนะ.....	122
บรรณานุกรม.....	124
ภาคผนวก.....	130
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ และหนังสือขอความอนุเคราะห์ ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ.....	131
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	138
ภาคผนวก ค แบบประเมินความสอดคล้องของเครื่องมือ.....	259
ภาคผนวก ง การหาคคุณภาพของเครื่องมือ.....	279

	หน้า
ภาคผนวก จ หนังสือขออนุญาตทดลองใช้ (Try out) เครื่องมือใน การทำวิทยานิพนธ์หนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูล.....	286
ภาคผนวก ฉ ภาพกิจกรรมนักเรียนและเกียรติบัตร.....	289
ประวัติผู้ทำวิทยานิพนธ์.....	312

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1	สารระการอ่าน..... 37
ตาราง 2	สารระการเขียน..... 38
ตาราง 3	สารระการฟัง การดู และการพูด..... 39
ตาราง 4	หลักการใช้ภาษาไทย..... 40
ตาราง 5	วรรณคดีและวรรณกรรม..... 41
ตาราง 6	ความถี่และร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไป ของผู้ให้ สัมภาษณ์..... 94
ตาราง 7	ความถี่และร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไป ของนักเรียนใน โรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง..... 97
ตาราง 8	ขอข่ายเนื้อหาสาระของหลักสูตร..... 102
ตาราง 9	การอบรมเรื่อง นักเขียนน้อย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อำเภอ พระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี..... 105
ตาราง 10	ผลการเปรียบเทียบทักษะการเขียนก่อนและหลังการใช้หลักสูตร ฝึกอบรมเรื่องนักเขียนน้อย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี..... 109
ตาราง 11	เจตคติของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมเรื่องนักเขียนน้อย สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี..... 109
ตาราง 12	การเปรียบเทียบระหว่างหลักสูตรฉบับร่างกับหลักสูตรฉบับจริง..... 111
ตาราง 13	การหาดัชนีความสอดคล้องของแบบสัมภาษณ์จากผู้เชี่ยวชาญ..... 280
ตาราง 14	การหาดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญ..... 281
ตาราง 15	การหาดัชนีความสอดคล้องของหลักสูตรฉบับร่างจากผู้เชี่ยวชาญ..... 282
ตาราง 16	การหาดัชนีความสอดคล้องของแบบวัดเจตคติต่อหลักสูตรฝึกอบรมจาก ผู้เชี่ยวชาญ..... 283
ตาราง 17	การหาดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดทักษะการเขียนจาก ผู้เชี่ยวชาญ..... 284
ตาราง 18	ความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดทักษะ การเขียน..... 285

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	9
ภาพ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบพื้นฐานของหลักสูตรตามแนวคิดของ ทาบา (Taba).....	14
ภาพ 3 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของเซเลอร์ และอเล็กซานเดอร์.....	20
ภาพ 4 กระบวนการฝึกอบรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.....	33
ภาพ 5 รูปแบบกระบวนการฝึกอบรม.....	33